

1 Korinthe 2: 6-16

Ochtenddienst Schoonhoven, 30 januari 2010.

Gemeente van Christus,

Al een tijd lang is *Voetbal International* een populair programma op de Nederlandse televisie. U weet wel, dat programma met Johan Derksen (met zijn snor en zijn voetbalpreken), Rene van der Gijp (met die schaterlach en zijn voetbalverhalen), en met gespreksleider Wilfred Genee (met dat keurige kapsel en die sneue glimlach omdat hij altijd in de maling wordt genomen). Een paar keer per week kletsen die heren anderhalf uur vol over voetbal. Ik moet u bekennen dat ik het erg amusant vind, en als ik 's avonds niet zo vaak voor u op pad zou gaan, zou ik er veel vaker naar kijken.

Het fascinerende van dat programma is dat die mannen, meestal met een gast erbij, altijd maar door kunnen praten. Anderhalf uur achter elkaar. En dan zeggen ze dat wij dominees lang preken! Of er nu belangrijke wedstrijden zijn of niet, of er een WK aan de gang is of dat we midden in de winterstop zitten, maakt niet uit, ze praten maar door. Altijd enthousiast, altijd, vol geestdrift. Als je niet van voetbal houdt, dan zeg je: dit gaat helemaal nergens over. Als je er wel van houdt, dan kan het je eigenlijk niet lang genoeg duren. (Een van onze ouderlingen is ook een liefhebber, weet ik. En ze is geen man.)

Wat voor Derksen, van der Gijp en Genee voetbal is, dat is voor de apostel Paulus het evangelie. Paulus doet eigenlijk hetzelfde: doorgaan met praten en praten over datgene waar zijn hart vol van is, en waar zijn mond dus van overstroomt: het evangelie.

In de eerste hoofdstukken van de Korinthebrief praat Paulus zo maar door over **de wijsheid van God**, die zo anders is dan de wijsheid van de wereld.

Die wonderlijke wijsheid van het evangelie die een schandaal is voor joden en een dwaasheid voor de Grieken. Die wonderlijke wijsheid die *geen oog heeft gezien, die geen oor heeft gehoord, die in geen mensenhart is opgekomen, maar die God heeft bestemd voor wie hem liefheeft* (vers 9).

Hoofdstukken lang praat Paulus er over door. Dat doet hij tamelijk losjes, improviserend, en dus soms een tikkeltje warrig, - waarschijnlijk dicteerde Paulus deze brief terwijl hij rondjes liep in een kamer of in een tuin. En natuurlijk zijn er dan mensen die zeggen: waar gaat dit over? Waar is die man nu zo vol van? Hoe lang gaat dit door? En dan is het net als bij Voetbal International: Je vindt het geweldig of je vindt het verschrikkelijk, een tussenoptie lijkt er niet te zijn. Bij wie hoort u?

Wij hebben vanmorgen een fragment gelezen uit een lang betoog/preek over de wijsheid van God. Dat betoog staat in de eerste brief aan de Korintiërs, een brief die Paulus schreef aan een jonge kerk, waar nogal wat onenigheid heerst. In christelijke Korinthe bestaan verschillende richtingen, en die richtingen ruziën onderling. *Het zit zus, nee het zit zo. Het moet zus, nee het moet zo...* Die is goed, nee die is goed. Ook hier geldt: de voetbalwereld lijkt soms erg op de kerk.

Tegen die verschillende fracties zegt Paulus dan: probeer nou niet zo eigenwijs te zijn. Probeer je eigen wijsheid nu eens los te laten. Richt je nou eens eerst op de wijsheid, de *sofia* van God. Dat is wel een vreemde wijsheid. Want de *sofia* van God is: de wijsheid van het kruis.

Het is de wijsheid van de kwetsbaarheid.

Het is de wijsheid van de liefde die bereid is zichzelf te geven.

Het is de wijsheid van het offer.

Het is de wijsheid van God die mens wordt en zichzelf geeft, tot in de dood. Paulus geeft toe: een vreemde wijsheid. *Het is niet de wijsheid van dan deze wereld en haar machthebbers – het is de verborgen en geheime wijsheid van God.* (vers 7). Maar als Paulus over deze wijsheid begint te spreken, dan gebeurt er iets met hem, dan kan hij niet meer ophouden.

Een indrukwekkende uitleg en toepassing van die vreemde wijsheid vinden wij in de zaligsprekingen van Jezus, die wij vanochtend ook hoorden.

Zalig wie nederig van hart is...

Zalig zijn de treurende...

Zalig zijn de zachtmoedigen...

Zalig zijn wie hongeren en dorsten naar gerechtigheid...

Zalig zijn de barmhartigen... en wie zuiver van hart zijn...

Zalig zijn de vredestichters... en wie vanwege de gerechtigheid vervolgd worden...

Naar wereldse maatstaven is dit allemaal dikke onzin. Volgens het evangelie is dit de hoogste wijsheid. Hadden de machthebbers in het Midden-Oosten (*die nu ten onder gaan, vers 6!*) maar wat meer vanuit de wijsheid van de zaligsprekingen geleefd.

Als kerk, als christenen zitten we wel eens met de wereldvreemde wijsheid van het evangelie in de maag. Want de wijsheid van het evangelie botst met onze eigenwijsheid, en met de wijsheid van ons verstand of met de wijsheid van de economie. Vaak proberen we dan de wijsheid van het evangelie wat begrijpelijker te maken. Dan passen we wijsheid van het kruis een beetje aan aan de wijsheid van de wereld. We proberen het begrijpelijker te maken, we leuken het op, we schuren er de scherpe randjes af. Dan proberen we aannemelijk en begrijpelijk te maken dat God als kind ter wereld kwam, en waarom dat kind vervolgens weer moest sterven. We zeggen dat opstanding uit de dood eigenlijk iets heel gewoons is: kijk maar naar de natuur in de lente, als alles weer tot leven komt. Kijk maar naar andere religies, waar de dood ook niet het laatste is. Maar wie het evangelie aanpast, schaft het vaak ongemerkt af. Want de wijsheid van het evangelie *is* en blijft een vreemde wijsheid. Het kruis is en blijft een geheim. En dat is waar Paulus in zijn brief aan de christenen in Korinthe open en eerlijk over is, en geen doekjes om windt.

Waarom bent u vanmorgen naar de kerk gegaan. Uit gewoonte? Er is niets mis met goed gewoontes. Voor de gezelligheid? Voor het zingen, voor de organist? Voor de koffie straks? Allemaal goede redenen.

Misschien komt u om een beetje bevestiging te vinden? Ook een goede reden.

Maar volgens Paulus is er nog een veel betere reden om hier te komen.

Wij komen hier in de kerk om te horen wat wij van onszelf niet weten, om kennis te krijgen van iemand die wij 'uit onszelf' niet kennen. Wij komen voor Iemand die groter is dan wijzelf zijn, en anders, zo anders dat wij het telkens weer moeten horen om in Hem te kunnen geloven. *Wij komen hier voor* wat Paulus noemt: *Gods geheime en verborgen wijsheid*. (vers 7). Dat is de wijsheid van de zaligsprekingen, en van het kruis, en van de opstanding.

Een van de grote theologen van de vorige eeuw was Heiko Misklotte. Echt een grote geest. Hij kon indrukwekkend preken, al waren ze preken niet makkelijk. Er was een eenvoudige man die vaak naar hem ging luisteren. Op een zondag vroeg iemand aan hem: begrijp jij die Misklotte nou? Nee, zei die man, maar hij begrijpt mij! En daarom wil ik hem telkens weer horen preken.

De wijsheid van het evangelie is een wijsheid die wij mensen niet kunnen grijpen of begrijpen, maar die wijsheid grijpt en begrijpt ons.

Gegrepen worden door die wijsheid, dat gebeurt wanneer de Geest gaat waaien.

In onze lezing gebruikt Paulus 12 keer een woord waar het Griekse *pneuma* in zit, *geest*. Paulus gebruikt dat woord 'geest' zo vaak om duidelijk te maken wij alleen maar met behulp van de Geest echt wijs kunnen worden. Zonder de Geest kunnen we ook wijsheid vergaren, eigenwijsheid, wereldse wijsheid. Maar de wijsheid van het evangelie kan ons alleen gegeven worden door de heilige Geest die inspireert, en schept en herschept, die kinderen van deze wereld omvormt tot kinderen van het Koninkrijk van God. Paulus zegt het zo: *Wij ontvangen de geest die van God komt, opdat wij weten wat God ons in zijn goedheid heeft geschonken* (vers 12).

En zo houdt Paulus in zijn eerste brief aan de Korintiërs niet op over de vreemde wijsheid van God te spreken, en over de Geest die onmisbaar is om die wijsheid te kunnen ontvangen en begrijpen.

Daarom houden wij in de kerk niet op om om de kracht van de Geest te bidden. En om van de Geest te zingen. En dat moeten we ook blijven doen. En wanneer het wat minder dreigt te worden met ons enthousiasme voor de wijsheid van het evangelie en de werking van de Heilige Geest – dan moeten we nog maar een kijken naar het enthousiasme en het plezier waarmee Johan Derksen en Renee van de Gijp avond en avond over voetbal praten. Wat ze zeggen over voetbal, ach, dat is uiteindelijk niet zo belangrijk, maar van hun enthousiasme kunnen we veel leren.

Amen.

Ds. F.W. Verbaas